

AB OTOMOTİV SEKTÖRÜ EYLEM PLANI

OSBÜK'ün tarafımıza ilettiği, T.C. Ticaret Bakanlığı Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü'nün yazısından alınan metin, aşağıda yer almaktadır.

30 Ocak 2025 tarihinde açıklanan Otomotiv Endüstrisinin Geleceğine ilişkin Stratejik Diyalog kapsamında Avrupa Komisyonu tarafından 5 Mart 2025 tarihinde "Avrupa Otomotiv Sektörü için Sanayi Eylem Planı" açıklanmış olup, bir örneği ekte yer alan Eylem Planında ön plana çıkan hususlar özetle aşağıda sıralanmaktadır:

- **Yenilikçilik ve dijitalleşme başlığında;** yapay zeka ve otonom otomobillere yönelik mevzuat çalışmaları artırılabilecek, Ufuk Avrupa kapsamında, 2025-2027 döneminde otomotiv sektörü için 1 milyar Euro finansman sağlanacak olup, bunun 350 milyon Eurosu yeni nesil batarya teknolojilerinde geri dönüşüm dahil AB değer zincirinin desteklenmesi amacıyla yönelik olacaktır.
- **Temiz dönüşüm ve karbonsuzlaşma başlığında;** sıfır emisyonlu araçlara yönelik talebin artırılması amacıyla kurumsal filoların %60'ının çevreci hale getirilmesi, şarj altyapısı için finansmanın artırılması; ağır vasıta araç şarj merkezlerinin hızlı bir şekilde kurulması planlanmaktadır.
- **Rekabetçilik ve tedarik zinciri güvenliği başlığında;** AB'de batarya üreten şirketlere destek için 1,8 milyar Avro finansman sağlanması, devlet yardımları kurallarının basitleştirilmesi; bataryaların geri dönüşüm kapsamında, kullanım ömrü tamamlanmış araçlar ve batarya geri dönüşüm tesisleri için finansman destekleri üzerinde çalışılması planlanmaktadır. Ayrıca, batarya atığından gelen geri dönüştürülebilir hammadde olan 'black mass'ın zararlı atık sayılması, Atık Sevkiyatı Tüzüğü çerçevesinde OECD üyesi olmayan ülkelere gönderilmesinin yasaklanması öngörülmektedir. Böylece, Avrupa'da batarya geri dönüşümü için gerekli olacak hammaddenin AB içinde kalması ve batarya geri dönüşümünün artırılması hedeflenmektedir.

Buna ek olarak, Sanayi Karbonsuzlaştırma Hızlandırıcı Yasası ve Döngüsel Ekonomi Yasası dahil olmak üzere yakın dönemde açıklanacak mevzuatlarda, AB'de satılan elektrikli araçlardaki batarya hücreleri ve bileşenleri için yerli girdi gereklilikleri hususlarının düzenlenmesi planlanmaktadır. Bu çerçevede, araç parçalarının Avrupa'da üretimini artırmak amacıyla, otomotiv sektörüne kamu desteği sağlanması önerilecektir.

Ayrıca, yasama süreci devam eden Döngüsel Araç Tasarımı ve Ömrünü Tamamlamış Araç Tüzüğü Taslağı kapsamında, araçlarda alüminyum ve demir-çelik için asgari geri dönüştürülmüş içerik kuralı belirlenmesi öngörülmekte olup, 19 Mart 2025 tarihinde

açıklanan Çelik ve Metal Eylem Planında buna ilişkin fizibilite çalışmasının 2026 yılının son çeyreğinde tamamlanması hedeflenmiştir.

- **Beceriler ve sosyal boyut başlığında;** otomotiv sektöründe çalışanların yeni beceriler edinmesini ve farklı iş fırsatları aramasını desteklemek amacıyla Avrupa Sosyal Fonu Plus (ESF+) finansmanı artırılacaktır.
- **Ticaret İlişkileri ve Uluslararası "Eşit Şartlar" Oluşturulması başlığında;** Serbest Ticaret Anlaşmaları, Karşılıklı Tanıma Anlaşmaları, Kritik Hammaddeler Stratejik Ortaklıkları veya Temiz Ticaret ve Yatırım Ortaklıkları gibi girişimlerle kritik minerallere ve üçüncü ülke pazarlarına erişimin güvence altına alınması öngörülmektedir.
- **Menşe kuralları ilgili bölümde;** tercihli menşe kurallarına uygulanan yaklaşım konusunda otomotiv sektörüyle ve üye ülkelerle istişare edileceği belirtilmekte, özellikle AB pazarında tercihli rejimden faydalanan üçüncü ülkelerde haksız ticaret uygulamalarında bulunan firmaları tesis kurmaktan caydırmak amacıyla Avrupa otomotiv sektörü için ticaret savunma araçlarında spesifik menşe kurallarının tanımlanmasını değerlendireceği ifade edilmektedir.

Komisyonun, adil olmayan ticaret uygulamalarını ele almak üzere Çin'den ithal edilen elektrikli araçlara karşı telafi edici vergi uygulamakta olduğu ve önlemin etkisiz kılındığına dair yeterli kanıt elde etmesi halinde bir soruşturma başlatmaya hazır olduğu; gerektiğinde batarya ve parça segmenti de dâhil olmak üzere tedarik zincirinin ilerleyen aşamalarındaki haksız uygulamaları soruşturmak üzere Ticaret Savunma Araçları ve Yabancı Sübvansiyonlar Yönetmeliği'nden faydalanma konusunda da aynı şekilde kararlı olduğu vurgulanmaktadır. Bu çerçevede, ülkemizde olası Çin yatırımlarının, önlemlerin etkisiz kılınması ve yabancı sübvansiyon aracı kapsamında sorgulanma ihtimali bulunduğu değerlendirilmektedir.

Yabancı yatırımların, sektörün rekabet gücüne katkı sağlamasına yönelik önlemler alınacak; bu kapsamda ortak girişim, üst düzey yönetici gibi yerleşme gereklilikleri ya da satın alma sözleşmeleri, lisans hizmetleri ve yabancı ortaklarla telif hakkı anlaşmaları gibi AB sanayisinin ihtiyaçlarını destekleyen anlaşmaları kolaylaştırmanın yanı sıra teknoloji veya fikri mülkiyet lisanslaması, kritik girdilerin temin edilmesi gibi taahhütlerin talep edilmesi değerlendirilecektir.

- **Basitleştirme çalışmaları başlığında;** sektörü etkileyen farklı düzenlemeler arasında uyum ve tutarlılığın sağlanması amaçlanmaktadır. Bu kapsamda, 2026 yılında motorlu araçların piyasa gözetimi ve onaylanmasına ilişkin mevzuatın gözden geçirilmesi söz konusudur.